

δεχθῶμεν, ὅτι τοῦτο ἐγράφη ὄντως πρὸς ἐξυπηρέτησιν ὀρισμένου σκοποῦ. Φαίνεται, ὅτι εὐθύς μὲ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐγεννήθη εἰς τὸν νοῦν πολλῶν Ἑλλήνων ἡ ἰδέα νὰ προκληθῇ νέα σταυροφορία τῶν χριστιανικῶν λαῶν τῆς Δύσεως πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν ὑποδουλωθέντων εἰς τοὺς Τούρκους Χριστιανῶν. Πλείστοι ἐκ τῶν καταφυγόντων εἰς τὴν Δύσιν Ἑλλήνων λογίων καὶ κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς βυζαντινῆς πρωτεύουσος καὶ κατόπιν εἰς διαφόρους ἐποχὰς διετύπωσαν τὴν ἰδέαν αὐτὴν εἰς ποιήματα τῶν καὶ πεζογραφημάτων τῶν. Διὰ τοῦτο καὶ στίχοι τινὲς τοῦ ποιήματος «Ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως» ὑπενουμίζουσι πολὺ ὀρισμένους στίχους ἀπὸ τὴν «ῶδὴν εἰς Πλάτωνα» τοῦ Μ. Μουσοῦρου ἢ ὀρισμένας φράσεις ἀπὸ ἐπιστολᾶς καὶ λόγους τοῦ Ἰαννοῦ Δασκάρως, τῶν Μιχαήλ καὶ Ἀρσενίου Ἀποστόλη καὶ ἄλλων πολλῶν. Εἰς τὰς ἐνεργείας δὲ ταύτας τῶν Ἑλλήνων λογίων ὀφείλονται καὶ αἱ γενόμεναι ἀλλ' ἀποτυχοῦσαι ὀλίγαι ἀσπείραι τοιοῦτων σταυροφοριῶν.

Ἄλλοι θρηνοὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. — Ἐκ τῶν ἀρχαιοτέρων ποιημάτων, διὰ τῶν ὁποίων ἐθρηνήθη ἡ ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶναι καὶ τὸ φέρον τὸν τίτλον: «Ἄνακάλημα τῆς Κωνσταντινουπόλεως» ἐκ στίχων 118 δεκαπεντασυλλάβων καὶ ἀνομοιοκαταληκτῶν (1). Καὶ τούτου ὁ ποιητὴς εἶναι ἄγνωστος. Φαίνεται δὲ ὅτι ἐγράφη κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος τῆς ἀλώσεως. Ὑπὸ λογοτεχνικὴν ἔποψιν εἶναι πολὺ ἀνώτερον τοῦ προηγουμένου. Τὸ ὕψος του, ὁ τρόπος τῆς ἀφηγήσεως, ἡ δραματικότης του, καὶ γενικῶς ἡ δλη σύνθεσις του δίδουσι τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι πρόκειται μᾶλλον περὶ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ. Ὁ ποιη-

(1) Τὸ «Ἄνακάλημα τῆς Κωνσταντινουπόλεως» ἐξεδόθη κατὰ πρῶτον ὀπὸ Ε. Legrand εἰς δ', 2, Νῦ 5. Κατόπιν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀγαθαγγ. Ξηρουχάκη εἰς τὸ βιβλίον του: «Ὁ Κρητικὸς πόλεμος» (1645—1669). Ἐν Τεργέστῃ 1908 σφ. 8ον εἰς σελ. 39—43. Ἡ ἔκδοσις αὕτη θεωρεῖται ὀρθότερα τῆς τοῦ Legrand. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ ἐκδότης δὲν ἀναφέρει ἀπὸ ποίον κῶδ. κκ ἐξέδωκε τὸ ποίημα, ἀπλῶς δὲ λέγει «τυποῦται ἐξ ἀντιγράφου κοινοθέντος ἡμῖν ὑπὸ φίλου» γινῶσθαι ἡ ἐβλογος ὀνόνοικι μήπως ἐπηνέχθησαν εἰς τὸ κείμενον ἀθάλαστοι διορθώσεις καὶ προσθήκαι. Φράσεις τινὲς τοῦλάχιστον καὶ λέξεις ἐπιτρέπουσι τὴν ὀνόνοικαν αὐτὴν. Περὶ τοῦ ποιήματος ἐπραγματεύθη δι' ὀλίγων ὁ Κ. Krumbacher εἰς α', 8 σελ. 113—116.—

